

ಕೈ

ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುಳಿತೇ ನಿಯಂತ್ರಣ.

ಬಹ್ಮಂತ ತಳಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯ ಸೋಗಿದೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ನೆನಪಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಹೊಸೆದುಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಉದಾ: ಕಂಡ್ರುಕುಟ್ಟಿ. ಇದು ತುಳುವಿನಲ್ಲಿ ಬೈಗುಳ ಶಬ್ದ. ಇನ್ನೊಂದು ಉಬರುಮುಂಡ. ಉಬರು ಅಂದರೆ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲೆಯ ಉಷಿನಂಗಡಿ ಎನ್ನುವ ಶಬ್ದ. ಹಲವು ವರುಗಳ ಹಿಂದೆ ಬಳಿದವರನ್ನು ಅರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸೋಲಿಸಿದ (ಮುಂಡ ಮಾಡಿದ) ತಳಿಯಂತೆ.

ತೊನ್ನೂರು, ಇದು ಮಲೆಯಾಳದಲ್ಲಿ ತೊಂಬತ್ತು. ಅಂದರೆ ತೊಂಬತ್ತು ದಿನದಲ್ಲಿ ಕಟಾವಿಗೆ ಸಿಧ್ಯವಾಗುವ ತಳಿ. ಅರೆಪ್ಪುಸಲೆ ಇದು ಅರುವತ್ತರಿಂದ ಎಷ್ಟುತ್ತೇದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕಟಾವೋ. ಸಮುಂಗ ತಳಿ ಅವಲಾತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಬಳಕೆ. ಕರಿಯಚೆಬಿ ತಳಿಯನ್ನು ನಿಷ್ಟಿತ ದಿನಗಳಾಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಕ್ಕೋಣೀರೂ ಹದಿಾರು ಅಥವಾ ಅಚೆಚೆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಯಿತ್ತಾನ್ನು. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಸೋಲು. ಇಂತಹ ಜ್ಞಾನಗಳು ಅವರ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ಕ್ಷಮ್ಮಾನ.

‘ರತ್ನಚೂಡಿ ತಳಿಯು ಬೆಂಗಿಗೂ ಹೊಯಂತ್ರೆ. ಕರಾವಳಿಯಲ್ಲಿ ಅಮ್ಮೊಂದು ಪ್ರಚಲಿತವಿಲ್ಲ. ಬೀಜಸಂಗ್ರಹಕರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಗೇ ಬಂದದೆ. ತಳಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೂಗಿ ಪ್ರತಿ ವರುವ ಬಳಿಸ್ತುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ದೊಡ್ಡಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ, ಆದರೆ ಕೆಲವೊಂದು ತಳಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಕಷ್ಟ. ಒಂದರಿಂದ ವರುವ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಕಳೆದುಹೊಡುವಗಳಲ್ಲಿ ಕಣುವ, ಗಂಗಾದಲೆ, ಕುಳಿಚಿದ್ದಿಳ್ಳಿ ಎನ್ನುವ ತಳಿಗಳನ್ನು ಹುದುಕುತ್ತಿದ್ದೇನೆ’ ಎನ್ನತ್ತಾರೆ ದೇವರಾಯರ ಚರಂಜಿವಿ ಬಿ.ಕೆ. ಪರಮೇಶ್ವರ ರಾವ್. ತಂದೆಯ ನರೇಶನಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೃಷಿ, ತಳಿ ಹುಡುಕಾಟಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಾಯ.

ತಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಧಿರು ಗುಣವಳ್ಳುವು ಅನೇಕ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ: ಅತಿಕರಿಯ – ಇದು ಎತ್ತು/ಕೊಣಿಗಳ ಗಂಟು ಬಾವಿಗೆ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದು ಮುಷ್ಟಿ ಭತ್ತು ಮತ್ತು ಉಪನ್ನ ಅವುಗಳ ನಾಲಗಿಗೆ ತಿಳಿದರೆ ರೋಗ ಶಮನ. ಮನುಷ್ಯರ ವಾಂಚೆಂದಿಗೆ – ಭತ್ತುವನ್ನು ಅರೆದು, ಗಾಳಿಸಿದಾಗ ಸಿಗುವ ಹೂರಣವನ್ನು ಬಿಸಿಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಲ್ಲಹಾಕಿ ಸೇವಿಸಿದರಾಯಿತು! ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ಮನೆಮ್ಮದ್ದಾಗಳು.

ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ತಳಿಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ

ಕಯಮೆ ನಿತ್ಯ ಬಳಕೆಗೆ ಉಪಯೋಗ. ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಿಯುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಳಿಯ ಆರೋಗ್ಯ, ಇಳವರಿ, ಬೆಳವಣಿಗೆ, ರೋಗ, ಪರಿಹಾರ, ಕಾರಣಗಳು ನಾಲಗೆ ತುದಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ದಾಖಲಾದರೆ ಭತ್ತದ ಕುರಿತಾದ ವಿಶ್ವಕೌಶಲವಾದಿತ್ತೇನೋ.

ಕೃಷಿಕ ತಿರುಗಾಡಜಾಡು!

‘ನಾಲ್ಕುವರೆ ದಶಕಗಳಿಂದ ತಳಿಗಳು ಮರುಕ್ಷಿಣಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಸಾವರುವ ಕೃಷಿಗೆ ಹೊಡಿದಂದಿನಿದ ರೋಗವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ರೋಗವನ್ನು ನಿರೋಧಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಭೂಮಿ ಬಂಜೆಯಲ್ಲ. ನಾವು ಬಂಜೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಬಂಜೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದ ಗಡ್ಡಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹೆಚ್ಚು ಬೇಕು. ಸಾವರುವ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದರಿಂದ ದಿವಸ ನೀರು ನಿಲ್ದಿದ್ದರೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ರಾಸಾಯನಿಕ ಗಡ್ಡೆಯಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿಲ್ದಿದ್ದರೆ ಮೂರೆ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಗಡ್ಡೆ ಬಿರಿಯುತ್ತದೆ. ಸಾವರುವ ಗಡ್ಡೆಗೆ ಆ ಅಪಾಯ ಇಲ್ಲ’ – ಇದು ದೇವರಾಯರ ಅನುಭವ.

ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಕೃಷಿ. ಆರೋಗ್ಯಭಾಗವಾಗಲು, ಪ್ರಕೃತಿ ಹಸಿರಾಗಿಲು ಸಾವರುವ ಕೃಷಿ ಒಂದೇ ಹಾದಿ

ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಂಡರು. ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾವಯವಕ್ಕೆ ಬದಲಾದುದರಿಂದ ಇಳುವರಿ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು. ಐರ್ಬಾಗಿ, ಜಯಾ ತಳಿಗಳು ಅರ್ಥದವ್ಯು ಬೆಳೆ ನಿಡಿದುವು. ಅದೇ ಬಿಳಿವನ್ನು ಪುನಃ ಪುನಃ ಬಿತ್ತಿದೆ. ಒಂದರಿಂದ ವರುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಂತೆ ಇಂತ್ರಿ ಬಂತು

ಅಡಕೆ ಕೃಷಿಯ ಭತ್ತದ ಕೃಷಿಗೆ ಪೂರಕ. ಪಶುಸಾಕಣೆ ಕೃಷಿಕೊಂಡಿ. ಅದು ಉದ್ದಮವಲ್ಲ. ಪಾರಂಪರಿಕ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ನಾಟೆ ಆಕಣಗಳು. ಸ್ವಾಜಿಯ ಪಶು ತಳಿಗಳನ್ನು ಸರಳ್ಯಾಸುಬೇಕ್ಕುವ ಕಳಕಳಿ. ಕೃಷಿಗೆ ಹಟ್ಟಿಗೊಂಪುರ ಬಳಕೆ. ‘ಕೃಷಿಕ ಹೋಟದಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ ತಿರುಗಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲ. ತಿರುಗಾಡುವ ಸ್ವಭಾವವಿದ್ದವನಿಗೆ ಕೃಷಿ ಬೇಡ ಎನ್ನಲು ಅವರಿಗೆ ದಾಡ್ಕಣಿವಲ್ಲ.

ದೇವರಾಯರ ಮಡದಿ ಶಾರದಾ. ತಳಿಗಳ ಗುಣ-ದೋಸಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರು. ಅಕ್ಕಿಯಿಂದ ಮಾಡುಹುದಾದ ಶುಷಕ-ರುಚಿಯ ಬಿಂದ್ಯಗಳಿಗೆ ಇವರ ಅಡಗೆ ಮನೆ ಸಂಶೋಧನಾಲಯ. ರುಚಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಾತ್ಯಾಸವಾದರೂ ಹೇಳುವ ಜಾನ್ಮೇ ಇವರಿದು. ದೇವರಾಯರ ಮಗಳು ಬಿ.ಹರಿನ್. ಮನೆಮಂದಿಯ ಭತ್ತದ ಬತ್ತುದ ಶೀತ್ಲಿ, ಕೃಷಿಯ ಒಳಪ್ರಗಳು ಈ ಕುಟುಂಬದ ದೊಡ್ಡ ಸಂಪನ್ಮೂಲ. ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಸುತ್ತಿರಿಗಣತ್ತಿದ್ದರೂ ನಿರ್ವಿಪ್ತತೆ ತಂದ ಸುಖ ಇದೆಯಲ್ಲ – ಅದು ಅಪ್ಪಣಿ ಕೃಷಿ ಶಿಂಘಿ, ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಮಿಂದಿ ಸದ್ಯಶಾಖಾಗಿ ಬದುಕಿದ ದೇವರಾಯರಿದು ಕೃಷಿ ಶಿಂಘಿಯ ಮಿಂದಿ ಬದುಕು.

ಭತ್ತದ ತಳಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಇವರ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಪ್ರರುಷೋತ್ತಮ ಪ್ರಶ್ನಿ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯಮಟ್ಟೆದ ಸೃಷ್ಟಿ ಸಂಮಾನ. ಮಂಗಳಾರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಗೌರವ. ಆಗ ಕನಾರಾಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶ್ನಿಯ ಬಾಗಿನಿ.

ದೇವರಾಯ ಅವರ ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ: ಬಿ.ಕೆ. ದೇವರಾವ್, ಅಮ್ಮೆ ಮನೆ, ಅಂಡೆ: ಕೀಲ್ಲಾರು, ಮತ್ತು ಬಾಗಿಲು ಗ್ರಾಮ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಾಲೂಕು, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಬೀಜ ತಿಜೋರಿ

1975ಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಮತ್ತು ಬಾಗಿಲು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ತಳಿ ವೇವಿದ್ದಾಗಿದ್ದಂತು. ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಕೆಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಂಬತ್ತೇರ ದಶಕದ ಆಸುಪಾಸಿನಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲಿಟಗಳು ಸಂಘರ್ಷಿಸಿದ್ದುವು. ಹೆಚ್ಚಿನ ತಳಿಗಳು ಕಣ್ಣರೆಯ ಅಂಬಿಗೆ ಬಂದುವು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ‘ಮಿತ್ರ ಬಾಗಿಲು ಪರಿಸರ ಜಾಗೃತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ’ಯ ಹೆಚ್ಚಿಯ ತಳಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ, ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವುದು ಗಮನೀಯ. ದೇವರಾಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭತ್ತದ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಮಗ ಪರಮೇಶ್ವರ ರಾವ್, ಮೋಸೆ ವಸಂತಲಕ್ಷ್ಮೀ ಇವರು ‘ನಮನ ಬೀಜಬ್ಯಾಂಕ್’ ಮೂಲಕ ಸಂರಕ್ಷಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ತರಕಾರಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ತಳಿಗಳವೇ. ಅಲಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಿಂದೆ ತಳಿಗಳು, ಬೆಂದೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು, ಸಿಹಿಗಂಬ ಎರಡು, ಸೌತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು, ಮುಖ್ಯ ಸೌತೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ವೆರ್ನೆಟಗಳು. ಇವುಗಳ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಾಧಾರಣ. ಹಾಗಾಗಿ ತರಕಾರಿಗಳ ಬೀಜ ತಿಜೋರಿಯ ಕನಸು ನನಸಿನ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿದೆ.